

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **N. D.**, zastoupená Mgr. Ing. Vlastimilem Mlčochem, advokátem se sídlem Jugoslávských partyzánů 1603/23, 6 - Dejvice, proti žalovanému: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Křižíkova 20/12, Praha 8, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 3. 2016, č. j. 4 A 15/2016 – 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 11. 1. 2016, č. j. KRPA-10518-16/ČJ-2016-000022 (dále „rozhodnutí o zajištění“) Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále „žalovaný“) rozhodla podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“) o zajištění žalobkyně za účelem správního vyhoštění s dobou zajištění 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

II.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí o zajištění žalobu k Městskému soudu v Praze. Městský soud žalobu zamítl. Pro zajištění žalobkyně byly splněny podmínky podle § 124

odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť vzhledem k jejímu dosavadnímu jednání by nepostačovalo uložení zvláštního opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců či jiné mírnější donucovací opatření. Žalobkyně již dala najevo, že nehodlá respektovat platné právní předpisy. Žalobkyně na území pobývala bez platného povolení k pobytu a bez povolení k zaměstnání a prokazovala se padělaným dokladem totožnosti, podle kterého měla být st. příslušnicí Rumunska.

[3] Žalobkyně nespecifikovala, které skutečnosti v odůvodnění rozhodnutí považuje za nepravdivé. Správní orgán rozhodl o zajištění na základě její výpovědi učiněné do protokolu za účasti ruského tlumočníka, k jehož překladu neměla žalobkyně připomínky. Žalobkyně neuvedla, v čem konkrétně správní orgán pochybil při hodnocení jejích vazeb na území České republiky. Žalobkyně pobývala na českém území nelegálně; není rozhodné, že její manžel zde žije již 10 let a v současnosti žádá o trvalý pobyt. Městský soud přezkoumával pouze zákonnost rozhodnutí o zajištění, nikoli zákonnost rozhodnutí o správním vyhoštění či možnost podat žádost o udělení azylu. Proto mu nepřisluší posuzovat, zda správní orgány předložily žalobkyni v průběhu řízení o správním vyhoštění veškeré dokumenty, či zda žalobkyni umožnily požádat o azyl.

[4] Městský soud nepřisvědčil ani námitce o nemožnosti vycestovat na Ukrajinu. Podle závazného stanoviska k možnosti vycestování ze dne 9. 1. 2016 bylo její vycestování možné, neboť jí v případě návratu do vlasti nehrozí ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu. V obci Ordžonikidze v Dněpropetrovské oblasti, odkud žalobkyně pochází, v současné době nedochází ke střetům ukrajinských vládních vojsk a povstalců ze strany separatistů. Aktuální situace není způsobila ohrozit bezpečnost žalobkyně v případě jejího návratu. Pokud se žalobkyně cítí být ohrožena výhrůžkami proruský orientovaných sil, může využít možnosti vnitřního přesídlení, nebo se obrátit na ukrajinské státní orgány.

III.

[5] Žalobkyně podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Namítla, že rozhodnutí o zajištění neadekvátně zasáhlo do jejího osobního života, neboť žije s manželem na adrese V., P. Není rozhodné, o jaký typ řízení jde, neboť ve věci stěžovatelky „*se prolíná správní, trestní a uprchlické právo*“. Základní otázkou je, zda je pobyt stěžovatelky v České republice v souladu s právem, a to ve světle probíhající války na Ukrajině. Správní orgány hodnotí situaci na Ukrajině v rozporu s realitou, neboť na Ukrajině dochází k dělení státní moci mezi oligarchy a politické strany se soukromými armádami; na lokální úrovni uzurpují významnou část moci kriminální struktury. Česká média i společnost bagatelizují konflikt na Ukrajině. Ukrajínští migranti jsou v důsledku toho posuzováni hůře než jiní migranti z kulturně vzdálenějších oblastí, kteří nemají zájem o integraci. Ilegální migranti jsou nejvykořisťovanější skupinou pracujících. Žádosti ukrajinských migrantů o prodloužení pobytu, o sloučení rodiny či o trvalý pobyt jsou zamítány z malicherných důvodů, ačkoli tito lidé v České republice intenzivně pracují. V cizineckém právu se nedodržují základní zásady správního práva. Podle Ústavního soudu jsou cizinci zranitelnou skupinou obyvatel a jejich případy je třeba posuzovat se zvláštní

pokračování

obezřetností. Stěžovatelka je zranitelná, protože byla omezena na svobodě a nerozumí „čestně právníků“. V případě stěžovatelky měla být uplatněna zásada *non-refoulement*.

IV.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud připomíná, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou. Obsah kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. To nepochybně platí i o jednotlivých stížnostních bodech. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti dostatečně specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu.

[10] Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je kasační stížnost podaná z jiných důvodů nepřipustná. Důvod nepřipustnosti podle tohoto ustanovení lze vztáhnout i na jednotlivé body kasační stížnosti. Stěžovatelka se v kasační stížnosti soustředila zejména na obecný popis ekonomických a správních potíží ukrajinských migrantů v České republice. České správní orgány podle jejího názoru jednají s ukrajinskými migranty hůře než s občany členských států Evropské unie. Vyjádřila také svou nespokojenost se současnou migrační politikou členských států Evropské unie a s problematikou tzv. povinných imigračních kvót. Tato obecná tvrzení nelze považovat za přípustné kasační důvody, neboť v nich nejsou vymezeny konkrétní a věcně projednatelné důvody podle § 103 odst. 1 s. ř. s., pro které stěžovatelka napadla rozsudek městského soudu kasační stížností.

[11] Podle stěžovatelky nebyly splněny zákonné podmínky pro vydání rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění. Rozhodnutí o zajištění bylo neadekvátním zásahem do jejího osobního života, neboť dosud žila s manželem na adrese V., P. Správní orgán také vycházel ze závazného stanoviska o možnosti vycestování stěžovatelky, které bylo v rozporu s realitou. Nejvyšší správní soud těmito námitkám nepřisvědčil.

[12] Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců „je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.“

[13] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu lze cizince zajistit podle § 124 zákona o pobytu cizinců jen tehdy, je-li výkon správního vyhoštění alespoň potenciálně možný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 – 61, č. 1850/2009 Sb. NSS).

[14] Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, je správní orgán povinen „*zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné.*“ Potenciální překážkou správního vyhoštění může být i nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince na území České republiky (srov. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Potenciální existence takového zásahu se však zkoumá ve vztahu k rozhodnutí o správním vyhoštění, nikoli ve vztahu k rozhodnutí o zajištění.

[15] Ze správního spisu vyplynulo, že při pobytové kontrole dne 9. 1. 2016 se stěžovatelka prokázala padělaným rumunským dokladem totožnosti. Za přítomnosti tlumočnicka vypověděla, že v lednu 2015 žádala v České republice o vízum za účelem strpění, ale nedostala jej. V únoru 2015 vycestovala na Ukrajinu a v dubnu 2015 se vrátila zpět do České republiky za účelem výdělků s rumunským dokladem a bez víza. Od té doby pobývala na českém území bez povolení k pobytu a bez povolení k zaměstnání. Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem i s žalovaným, že za těchto okolností u stěžovatelky existovalo nebezpečí, že by mohla mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatelka nerespektovala platné právní předpisy o pobytu a zaměstnávání cizinců a uvedla nepravdivé údaje o své totožnosti a místě pobytu, neboť se prokázala padělaným dokladem totožnosti. Byly proto splněny podmínky pro její zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona. Vzhledem k závažnosti stěžovatelčina jednání nebylo možné využít zvláštní opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka nedisponovala ani dostatkem finančních prostředků na finanční záruku podle § 123c zákona o pobytu cizinců. Tyto skutečnosti stěžovatelka v kasační stížnosti nezpochybnila, nebrojila ani proti stanovené délce zajištění.

[16] Stěžovatelka spatřovala zásah do svého soukromého a rodinného života v tom, že dosud žila s manželem na adrese V., P. Na této adrese však nebyla hlášena a správnímu orgánu sdělila, že její manžel v České republice pracuje, ale jezdí i domů na Ukrajinu; jejich děti už jsou dospělé a bydlí na Ukrajině. Za těchto okolností není pravděpodobné, že by správní vyhoštění mohlo představovat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatelky, neboť jej stěžovatelka může realizovat v zemi původu.

[17] Stěžovatelka nesouhlasila se závazným stanoviskem ministerstva, že její vycestování do země původu je možné. Závazné stanovisko se podle jejího názoru rozchází s realitou dnešní Ukrajiny, v níž o moc soupeří oligarchové a politické strany s paramilitantními

pokračování

jednotkami; na lokální úrovni uzurpují významnou část faktické moci kriminální struktury.

[18] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani této námitce. Účelem závazného stanoviska podle § 179 zákona o pobytu cizinců, které je policie povinna vyžádat v rámci rozhodování o správním vyhoštění (§ 120a odst. 1 téhož zákona), je odpovědět na otázku, zda by cizinci v případě návrtu do země původu hrozila vážná újma, za kterou se podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[19] Při soudním přezkumu rozhodnutí o zajištění je třeba respektovat, že pro naplnění smyslu a účelu institutu zajištění za účelem správního vyhoštění postačí, aby správní orgán předběžně posoudil, zda závazné stanovisko nebrání vycestování cizince. Definitivně musí být otázka možnosti vycestování zodpovězena v řízení o správním vyhoštění (srov. shora citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 7 As 79/2010 – 150). Soud proto při přezkumu rozhodnutí o zajištění zkoumá úvahu správního orgánu o možnosti vycestování cizince pouze v tom ohledu, zda není zjevně excesivní a zda odpovídá obsahu správního spisu.

[20] Nejvyšší správní soud vyhodnotil ve shodě s městským soudem úvahu žalovaného o možnosti vycestování stěžovatelky jako dostatečnou. Stěžovatelka do protokolu uvedla, že jí v případě návratu domů nic nehrozí. Úvaha žalovaného dále vycházela ze závazného stanoviska ministerstva k možnosti vycestování stěžovatelky, které je založeno ve správním spise. Závazné stanovisko se zakládalo na informacích o zemi původu získaných z nezávislých, ověřených a dlouhodobě užívaných informačních zdrojů (mimo jiné aktuální informace z databanky ČTK, informace Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze září 2015, nebo Výroční zpráva mezinárodní nevládní organizace Human Rights Watch 2015 – Ukrajina). Jejich věrohodnost a relevanci nelze zpochybnit pouze poukazem na subjektivní náhled jednoho z politiků prezentovaný v internetovém rozhovoru. Ze závazného stanoviska vyplývá, že stěžovatelce v případě návratu do země původu nehrozí vážná újma podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Dněpropetrovský region, z něhož stěžovatelka pochází, není v současné době přímo zasazen konfliktem probíhajícím v Luhanské a Doněcké oblasti na východě země.

[21] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nepřiznal žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení, neboť stěžovatelka neměla ve věci úspěch a žalovanému podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady mimo rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. května 2016

Mgr. David Hipšr
předseda senátu